

מ"ת 52583/02/16 - מדינת ישראל נגד אבירן ישראל נחום, בת אל יוסף

בית משפט השלום בטבריה

בפני כב' השופט יריב נבון

מ"ת 52583-02-16 מדינת ישראל נ'
נחום (עציר) ואח'
29 מרץ 2016

בעניין:

המבקשת

מדינת ישראל

נגד

המשיבים

1. אבירן ישראל נחום (עציר)
2. בת אל יוסף

נוכחים:

ב"כ המבקשת עו"ד נוח רחאל

המשיב 1 הובא באמצעות שב"ס

ב"כ המשיב 1 עו"ד שלמה אלכביר (מטעם הסנגוריה הציבורית)

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בתאריך 24.2.16 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו 13 אישומים בגין עבירות של סחר בסם מסוכן.

על פי כתב האישום העבירות בוצעו במהלך חודשים ינואר פברואר 2016.

בד בבד הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

הסנגור הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר ולמעשה הדיון התמקד אך ורק בסוגיה אחת והיא האם ניתן בשלב זה להורות על הפניית המשיב להליך של גמילה מסמים במסגרת קהילה טיפולית סגורה.

ב"כ המבקשת טען כי לנוכח חומרת העבירות, נסיבות ביצוען, עברו המכביד של המשיב ומאסר מותנה התלוי ועומד

עמוד 1

כנגדו ובעיקר לנוכח הדברים הברורים העולים מהתסקיר אין מקום להליכי גמילה בשלב המעצר ויש להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

ב"כ המשיב טען כי אף בנסיבות שכאלה על בימ"ש לשקול אפשרות זו.

תחילת הליכי גמילה בשלב המעצר תחסוך זמן יקר ותסייע הן למשיב והן לחברה.

הסנגור הפנה את בימ"ש לאסמכתאות שונות אשר מהם עולה כי בתי המשפט נעתיים במקרים ובנסיבות מסוימות לבקשות שכאלה על אף עבירות חמורות המיוחסות לנאשמים אחרים.

באשר להליכי גמילה בשלב המעצר הכלל ידוע ונקבע בשורה של הלכות ולפיו מקומם של הליכי טיפול וגמילה הוא בשלב העונש ולא בשלב המעצר וכי רק במקרים חריגים - התלויים במסוכנות הנאשם, בסיכויי הצלחת הטיפול ובשאלת כנות רצון הנאשם להיגמל יתאפשר שחרורו לחלופת מעצר בשל הליכי גמילה (בהקשר זה מפנה לבש"פ 8791/10 חגי לוי נגד מדינת ישראל, בש"פ 3418/10 עוזרי נגד מדינת ישראל). כמו כן, נפסק כי בימ"ש יורה על שחרור למרכז גמילה בשלב המעצר בנסיבות חריגות בלבד וככל מן הראוי להשאיר הכרעה זו לשלב גזר הדין.

נסיבות חריגות אלה מתקיימות למשל במקום שבו הנאשם נמצא בעיצומו של הליך גמילה וכן כאשר בימ"ש משתכנע כי רצונו של הנאשם להיגמל הינו כן ואמיתי וסיכויי להצליח בטיפול גבוהים (ראה בש"פ 6982/10, דני ערביב נגד מדינת ישראל).

לא למותר לציין כי מטרתו של ההליך הפלילי הינה אך ורק טיפול ושיקום העבריין אלה על ההליך הפלילי ליתן מענה לשיקולים וסוגיות נוספות, ביניהם התייחסות למסוכנות העבריין, הגנה על שלום הציבור וביטחונו ובסופו של דבר אף גמול והרתעה במידה והנאשם הורשע.

הכללים לצורך החלטה להפנות להליך גמילה בשלב המעצר סוכמו בהלכת סויסה (בש"פ 1981/11) אשר אף שם חזר בימ"ש העליון על הכלל לפיו רק בנסיבות חריגות יש להפנות נאשם להליכי גמילה בשלב המעצר.

באשר לכללים עצמם נקבע כי: ניתן לשקול חלופה זו אם:

- א. כאשר הנאשם החל בגמילה עוד לפני שביצע את העבירה שבגינה נעצר.
- ב. כאשר פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה.
- ג. כאשר יש בהליך הגמילה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן הנאשם.

אין ספק כי ראוי שמשיב זה יגמל מהתמכרותו לסמים ואולי אף בכך יחדל מן העיסוק הכרוך בכך לרבות סחר בסמים

אשר פגיעתו בציבור הרחב גבוהה ביותר מעבר לפגיעתו במשיב עצמו.

על אף האמור סבורני כי במקרה זה הנאשם לא עומד אף לא באחד מן התנאים שנקבעו בהלכת סויסה ובשורה ארוכה של פסקי דין של בימ"ש העליון המבססים את הכלל האמור. בהקשר זה אציין כי הסנגור אכן הפנה אותי למס' מקרים בהם אושרה חלופה שכזו אך לא התרשמתי כי מדובר במקרים אשר מהם ניתן ללמוד על המקרה שלפני. על כך למשל במ"ת 50520-05-11, נקבע ע"י בימ"ש המחוזי בחיפה כי ניתן לשקול אפשרות זו לנוכח העובדה שהמשיב כבר החל בתהליך גמילה ואף לאחר ביצוען של העבירות פנה למוסד גמילה וביקש להשתתף בתוכנית מתאימה. בכך יש כדי ללמד על רצונו הכן והחופשי לעבור הליך שכזה ללא אילוצים חיצוניים שהשפיעו על החלטתו. בנוסף, בימ"ש המחוזי לקח בחשבון את חוות דעתו של עובד סוציאלי אודות נכונות המשיב לעבור הליך גמילה ובשלותו לכך ועל סיכויי הצלחתו הגבוהים יחסית. לכן, ובהתחשב במסוכנות הפחותה של אותו משיב, נעתר בימ"ש המחוזי בחיפה לבקשה להפנות את המשיב לתסקיר משלים בעניין זה.

באשר למ"ת 8812-01-12 שהוגש אף הוא לעיוני שוב לא ניתן להקיש ממנו על המקרה שלפני. מדובר בעבירות של גניבה בצוותא, אימים, נזק לרכוש, תקיפה סתם, עבירות אשר אין חולק כי אינן דומות לסחר אינטנסיבי וממושך בסמים מסוכנים כפי שעולה מכתב האישום בעניינו של המשיב שלפנינו. מעבר לכך, באותו מקרה התרשם בימ"ש השלום בנצרת כי מתקיימים התנאים הדרושים לפי הלכת סויסה לתחילתו של הליך גמילה בשלב המעצר. בימ"ש אף לקח בחשבון והעניק משקל רב להתרשמות קצין המבחן ולכך שהמסוכנות הנשקפת היא בינונית בלבד, והעבר הלא מכביד ולכן נעתר לבקשה להפניה לגמילה טיפולית במלכישוע.

במקרה שלפני כאמור המשיב לא עומד אף לא בתנאי אחד מתנאי הלכת סויסה. המשיב לא החל עובר למעצרו בהליך גמילה מסודר והתרשמתי כי רצונו לעשות כן היום נועד אך ורק להתחמק מענישה הצפויה לו בתיק זה במידה ויורשע.

כמו כן, מתסקיר שירות המבחן עולה בבירור כי פוטנציאל ההצלחה של הליך זה הינו נמוך ביותר וזאת לנוכח ניסיון העבר כמפורט בתסקיר בהרחבה. אדגיש כי מן התסקיר עולה כי המשיב שולב בעבר בקהילה טיפולית במלכישוע כחלופת מעצר, שהה שם אומנם תקופה ארוכה יחסית אך הפסיק את הטיפול ב'קהילה על דעת עצמו וההתרשמות הייתה כי אינו רוצה לשהות במקום ולכן הפר את הכללים שם. התסקיר מצוין כי בתום ריצוי מאסרו הקודם אכן פנה המשיב ביוזמתו למרכז חוסן וטופל שם במשך כ-3 חודשים. בתחילת הקשר נצפתה מוטיבציה להליך זה אך ככל שעבר הזמן חלה נסיגה, ואף במקרה זה ניתק המשיב קשר עם מרכז חוסן על דעת עצמו. הדברים האמורים נכונים אף לנוכח האמור בתסקיר שירות מבחן לנוער כמצוין בתסקיר מהם עולה כי ניסיון להפעיל סנקציות שונות כנגד המשיב לרבות ניסיונות שיקומים לא מנעו ממנו לחזור על מעשיו הפליליים.

אף הוריו מתקשים להציב לו גבולות וחשים חסרי אונים על מול התנהגותו פורצת הגבולות והאלימה. המשיב עצמו ציין בפני קצינת המבחן כי הוא ניסה לחדול משימוש בסמים אך חזר לכך לאחרונה. כמו כן ציין במפורש, כי בעבר, עת שהה בקהילת מלכישוע עשה זאת כדי לרצות את הוריו ולא מתוך בגרות ומניע פנימי אמיתי.

בהקשר זה דומה, כי הדברים ברורים ומבססים את ההתרשמות לפיה בשלב זה אין למשיב שלפני כוחות להתמיד בהליך טיפולי ארוך, קשה ואינטנסיבי, כפי שהוכיח בעבר ואף כפי שידוע לבית המשפט נדרש בקהילה טיפולית סגורה

כמלכישוע.

אף התנאי האחרון בהלכת סויסה, לפיו יש בהליך הגמילה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן המשיב, אינו מתקיים במקרה זה.

די לעיין בכתב האישום המייחס לנאשם עבירות רבות של סחר בסם מסוכן, וכן בגיליון הרשעותיו הקודמות המכיל עבירות רבות, בין היתר בעבירות סמים, רכוש, אלימות ועוד, בגין ריצה הנאשם מאסרים ממושכים, ולחובתו אף מאסר מותנה בן 8 חודשים בר הפעלה, דבר שלא היה בו כדי להרתיעו דיו, כדי להסיק בצורה ברורה כי מסוכנותו של המשיב רבה וכל חלופת מעצר בנסיבות מקרה זה, אף אם מדובר בחלופה מוסדית נוקשה וסגורה כקהילה טיפולית מלכישוע, לא תאין או תצמצם את מסוכנותו.

בהקשר זה אף אפנה לסיפא של התסקיר, לפיו אף שירות המבחן אשר בפניו הביע המשיב רצונו להשתחרר לקהילה הטיפולית, סבר כי אין מקום לעשות כן לנוכח רמת הסיכון הגבוהה להישנות עבירות דומות בעתיד ולכן המלצתם היא שלא לשחררו ממעצר.

בנסיבות אחרות הייתי שוקל להפנות את המשיב לקבלת תסקיר משלים לשם בחינת האפשרות לשילובו בקהילה טיפולית כאמור, אך לנוכח האמור לעיל, בעיקר לנוכח מסוכנותו הגבוהה של המשיב ומאחר והתרשמתי כי מטרתו הינה אך ורק שחרור ממעצר ולא גמילה אמיתית מסמים, סבורני כי לא ניתן להורות על שחרורו ולכן אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

זכות ערר כחוק.

ניתנה והודעה היום י"ט אדר ב' תשע"ו, 29/03/2016 במעמד הנוכחים.

יריב נבון, שופט